

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

No. 3 (262) Vol. VII.

Authorized as second class mail Post Office Department Ottawa

Saturday, January 28, 1961

STATNICKÁ ŘEČ

PRESIDENTA KENNEDYHO

20. ledna se John F. Kennedy ujal prezidentského úřadu Spojených Států. Z jeho skvělého nástupní řeči uvádíme v překladu několik pasáží:

"Říkáme z tohoto místa a z této chvíle, přátelé, i nepříteli, že pochopíme svobodu byla předána nové generaci Američanů, narozených v tomto století, kalených válkou, ukázaných studeným a bojkovým mirem, hrdých na svou minulost — a neochotných být svědky a typné příbuzné pozvolnému ničení lidských práv, jež tento národ vždycky zastával a jež zastává i dnes."

Problém, na adresu všech národů, at jsou nám přátelsky nakloněni či nikoli, je jme připraveni zaplatit jakoukoliv cenu, než jakoukoliv bídou, překonání jakoukoliv překážku, podpořit každého, kdo se odhodlá každému nepříteli, abychom zajistili vítězství a úspěch svobody."

Tím, kteří v charakteru a vsmích jedné poloviny zeměkoule uvolní zločinnou okov masové bídě, dlužíme, že jim budeme pomáhat, jak dlouho bude zapotřebí, aby mohli pomoci sami sobě — ne proto, že komunisté dělají totéž, ne abychom získali jejich hlasy, ale proto, že je to spravedlivé. Jestliže by svobodná společnost nadošla, pak bychom nepotřebovali chudým, pak by nikdo nemohl zachránit těch několik bohatých."

Slibujeme všem našim sousedům, že budeme s nimi bojovat proti agresi a podvratné činnosti na americkém kontinentě. A nechtě si každá mocnost uvědomit, že tato hemisféra je rozhodnuta zůstat pánem ve svém vlastním domě."

Konečně, těm národům, které by se rozhodly být našimi nepřáteli, nenabízíme slyb, ale činíme návrh: nechtě obě strany obnovit úmlu o mír, dříve než tenké síly moci, odpoutané vědou, polní cely lidstva v plánuvané či náhodné sebevraždě."

Nevyžadujeme se (své odpůrce) pokoušet slabosti. Neboť jediná slabost, jestliže nás zbaví nebezpečí, nad jakou koliv pochopitelně, dosti mocné v každé situaci, můžeme doufat, že nebudou nikdy pouzly."

Na druhé straně, dvě velké a mocné skupiny národů sotva mohou nalézt uspořádání v současném kursu — obě strany přetíženy náklady moderního zbrojení, obě strany oprávněně zneklidňují stálým šířením smrtelného atomu, ale současně závodí ve snaze zmírnit onu neurčitou rovnováhu hrůzy, která zdrcuje ruku poslední lidské vůle."

Tož, začneme znovu, uvědomujeme si na obou stranách, že skutečnost není slabost a že upřímnost je vždycky pro družstevní důkaz. Nebudeme nikdy vyjednávati ze strachu. Ale nebudeme se nikdy bát vyjednávati."

A pokud-li se nám vytvoří most spolupráce v důležitých podzření, pak nechtě se obě strany spojit k dalšímu důvodu: vybudování ne nové rovnováhy moci, ale nového světa práva, v němž všichni budou spravedliví a slabi budou bezpeční a mír bude zajistěn navždy."

V dlouhé historii světa pouze několika málo generací byla světna gloha obhajovat svobodu v hodině jejího největšího nebezpečí. Nevyhýbám se této zodpovědnosti — naopak, vítám ji."

VALNÁ HROMADA CSNS

V Kanadě, odbočka v Toronto, koná se v neděli dne 5. února 1961 o 3. hodině odpolední v klubovně Masarykova domu, 212 Cowan Ave. Hosté vítáni.

JURAJ HLIVKA - 65 LET

Známy krajan J. Hlivka, účastník první světové války, který se věrně hlíká k čs. národu, dožil se v minulých dnech 65 let. Do dalšího života přejeme sympatickou krajanu mnoho zdraví a spokojenosti."

ful co-existence is not a short term policy, not mere tactics, but a general line to be taken in governing the development of international relations designed to "result in a victory of Socialism all over the world."

Věda vyvrací marxismus

ROZHOVOR S PROF. K. HUJEREM

STO LET
NÁRODNÍ LISTO A VSTUPU
REALISTO DO STRANY
MLADOČESKÉ

Koncem roku 1960 uplynulo sto let od narození dr. Karla Kramáře, jednoho z největších českých státníků a 1. ledna 1961 naplnilo se století výroci zarození Národního Listu, největšího českého deníku. Ube tato výročí souvisí poloučky i hlasy: Národní List byl orgánem l. čs. ministerstva p. oděvy. Pro-nasledovány centralistickým videním vlády, procnaly symonicky cejm našim národním osudům: jejich redaktori, v čele s dr. Gregrem byli vznešeni a list zasavován a persekovan. Po pichouzu nacistu byji "N.L." zastaveny a kolická vláda jejich obnovou nepovolila a zakázala. Luský řešl ocdaz Hladický, list nerudiv, Barákuv a Sladkovského, bi Gregu, Kramářuv a Kašnuv, nesmel vycházet. Je možné, že mnohým byla jejich trauce nepohodná a jejich nesmlouvavý protosvětský postoj nevztatý, ale zákazem byla omezena svoboda tisku a slova. O život Kramářuv uslovali v červnu 1916 odsouzením k smrti Habsburkové a 8. ledna 1919 komunisté atentátem, při němž revolverová stíela zůstala včet v Kramářově náprsní tašce. — Kramář byl slovanofil a miloval Rusko. Po komunistické revoluci bez úspěchu usiloval na mezi národním poli o likvidaci sovětské vlády, dokud byl čas. Kramář předvídal, že nebude-li rudé nebezpečí zdoáno v zárodku, bude se snažit strhnout svět do propasti. Po 40ti letech naplňuje se prorocství tohoto českého státníka. V mládí byl dr. Kramář spoluzakladatelem realistické strany, přítelem Masarykovým a vydavatelem Česka. Kramář prohlásil Habsburky za seazeny z českého trůnu a vyhlásil Masarykova volbu prezidentem. Skoda, že intriky jejich okoli oba muže rozloučilo K výročí Kramářových stých narozenin i k téměř výročí založení Národního Listu přimásmine dnes skoro neznámý článek dr. Kramáře, který vyšel před 50ti lety v jubilejním čísle N.L.

Dr. Karel Kramář:
"Na podzim 1890 bylo jasno, že punktační boj na celé čáře vyhrají Mladočeši a že budou povoláni vésti českou politiku. Tím také bylo pro nás realisty dáno, že máme uplatnit své snahy. My jsme sami vyšli z různých táborů. Katř byl Staročech, Masaryk nepatřil k žádné straně a já jsem byl od sexty přesvědčeným Mladočechem a jedním z vůdců mladočeského hnutí v Akademickém čtenářském spolku. Píece jsme vnitřně byli jednotni, poněvadž jsme chtěli novou metodu politické práce a politického myšlení a poněvadž jsme byli přesvědčeni, že de mokratikou a svobodomyslnou musí být každá česká strana. To jsme chtěli od Staročechů, když jsme jednali o vstup do jejich strany, neboť jsme si nedověděli představit, že by se staročeská strana mohla udržet bez vnitřního přerození i před punktacemi. Když se jednání se Staročechy rozbilo a bylo jasno, že budoucnost náleží Mladočechům, toužili jsme po tom, aby se zbavila mladočeská politika svého negativního charakteru, který ji tak často vedl k tomu, že dělala prostě pravý opak toho, co chtěli Staročechi: aby se stala určitou, jasnou a přesně vyhraněnou v cílech. Měli jsme za svou povinnost, vnést i politickou diskusi určitý, přesně formulovaný Pokračování na str. 2

New York. Tisková služba SVU. Na svobodném Západě máme dva vynikající astronomy. Jeden z nich je prof. Zdeněk Kopal z university v Manchesteru (dříve na MIT), o němž přinesl všechny světový tisk zprávu, že byl pověřen americkou vládou zakreslit na mapě měsíce místo, kde by mohla přistát meziplanetární raketa. Profesor Kopal se zabývá po léta studiem povrchu měsíce a nyní pracuje v observatoři Pic di Miti v Pyrenech. Pro ukončení své práce bude potřebovat ještě několik desítek tisíc fotografických měřic.

Druhý z našich vynikajících astronomů je dr. Karel Hujer, profesor astronomie a astrofysiky na university v Chantanoogu, Jenneise. Dr. Hujer se narodil roku 1902 v Zelezném Brodě a vystudoval astronomii na Karlově university. Pokračoval pak ve studiích v Paříži, kde byl jeho profesorem slavný Camille Flammarion a v Londýně u proslulého astronoma Sira Arthura Edingtona. Už před druhou světovou válkou i po ní procesoval dr. Hujer na svých výzkumných cestách skorem celým svět — jen v Sovětském svazu byl tiskrát. Nejdéle pobyl v Indii, kde přednášel jako host na university, řízené velkým básníkem Thakudem a kde se také zblížila seznámil s Gandhim. Zdá se, že pobyt v Indii a styk s těmito velkými filozofy měl pronikavý vliv na dolů vědeckou práci prof. Hujera. Obrátil totiž zvýšenou měrou svou pozornost od věd exaktních k filosofii. Ve Spojených

státech byl zastaven při vědecké cestě nacistickou okupací a již se do Československa nevrátil. Přednášel na řadě amerických univerzit, až definitivně zakotvil v Chantanoogu, kde je také ředitelem univerzitní observatoře.

V posledních dvou letech se účastnil — kromě návštěvy SSSR — několika významných vědeckých sjedů v Evropě, a jeho přednáška, přednesená na kongresu dějů vědy v Barceloně a v Madridu a později i italské Pise (kde nyní vyšla tato přednáška tiskem) dala podnět tiskovému referátu SVU k rozhovoru s prof. Hujerem. V závěru přednášky, přednesené a vydané v Pise čteme tuto pozoruhodnou větu: "Marxisticko-materialistický předpoklad, který tvrdí, že hmota má spočívání a jeho vývoj duchovní i prolečenský význam provádí, stává se ve světle moderní fyziky úplně zastaralý a překonaný." Tato věta byla vlastně také podkladem dalšího rozhovoru:

Redaktor: "Pane profesore, o čem jste přednášel ve Španělsku?"

Hujer: "Jedna mou přednáška byla ryze astronomická, druhá jednala o tendencích dialektického materialismu v polovině dvacátého století. Je totiž zajímavé, že dialektický materialismus, jak je dnes doktrínou, a to dogmatickou státní doktrínou, totalitních států, má své počátky v polovině minulého století, kdy Karl Marx byl pod velkým vlivem překročení vývoje fyzikálních věd. To je evidentní i v díle, které napsal Friedrich Engels:

"Dialektika přírody". Zabývá se v tomto díle z několika sedmdesáti procent fyzikou a fyzika je mu zdrojem myšlenek pro utváření filozofie, která se později proměnila v marx-leninismus a leninskou ideologii dialektickou."

Redaktor: "Ovšem od té doby udeřila fyzika horečným pokrokem."

Hujer: "Ano, to právě tvrdí dialektického materialismu nepříteli. Fyzika udeřila pokrok zejména od r. 1895, kdy se proměnila v tak zvanou kvantovou fyziku, kde máme takové zjevy jako projev nejistoty (indeterminacy). Anebo na příklad to, že kauzální zákon tak spolehlivě nepůsobí, jak předpokládala fyzika materialistická v devatenáctém století. Marxismus ovšem budoval na nezvratitelnosti kauzálního zákona."

Redaktor: "Vy se tedy domníváte, že pokroky fyziky podřívají neomylnost a vědeckost Marxova učení?"

Hujer: "Rekl bych spíše, že moderní fyzika neuznává absolutismus materialismu. Proto nemůžeme uznávat ani absolutismus materialismu dialektického. Ve své přednášce v Pise jsem to formuloval takto: Dnes autoritativní marxisté, at si sebe hlasitěji vykládají, že jsou jedni strážci vůle a vědeckého pokroku, at tím faktem, že zároveň mají v ruce věchou státní moc, jsou nuceni dlat věci, které nezbytně a zákonitě zardously ducha svobodného vědeckého bádání, jež je jedinou podmínkou skutečné vědy."

65 LET BRATRA K. PRCHALA

Bratr Karel M. Prchal, vynikající národní a v první řadě sokolský pracovník čs. Ameriky, dožívá se 20. ledna t. r. své padesátileté v plně duševní a tělesné svěžesti

Bratr Prchal se narodil v malém českém městečku Golčově Jeníkově 20. ledna 1896 a osudem bylo mu určeno, aby ve svém životě hrál vyjimečně významnou roli v historii amerického Sokolstva a v Sokolstvu vůbec. V posledních letech — od roku 1934 — je br. Prchal starostou Americké Obce Sokolské.

Do Spojených států přijel se svými rodiči roku 1911, když mu bylo 15 let, takže tento rok slaví další své životní jubileum — 50 let pobytu v této zemi.

U příležitosti jeho 65. narozenin čle nové Výkonného Výboru AOS a sestry a bratři v celém světě pošlají mu své upřímné blahopřání do dalších, možno říci bohatých a plodných let práce pro sokolskou mylenku a ideály, v než tak pevně a neuchvějně věřil po celý svůj život.

Sokolskou tělocvičnu navštívoval od svých šest let. V Chicagu vstoupil do Sokola Havlíček-Tyř, kde zastával úřady jednatele a zedlavatele po mnoho roků. Po přisídlení do Berwynu roku 1930 stal se členem Sokola Tábor, a v této jednotě byl po řadu let zedlavatelem, zastával různé úřady, a proto reko byl zmnožvolen starostou Sokola Tábor. Mnoho to byl za své činnosti zedlavatelem župy Střední AOS, pořádal sokolské výstavky, zedlavací školy, a založil rovněž župní pěvecký sbor.

Člesem Výkonného Výboru AOS je br. Prchal od roku 1920, a v roce 1921 byl jednatelem I. Sletu AOS. — Předsedou sletových výborů byl při Sletech v letech 1937, 1941, 1947, 1953 a pro letošní Slet, který se bude konat v chicagské oblasti 25. června byl opět zvolen předsedou sletového

výboru. V letech 1938 a 1948 byl hlavním vedoucím zastoupení amerického Sokolstva na Viesokolských Sletech v Praze.

Je dlouhá řada funkcí, které bratr Prchal zastával a zastává a nelze je v tomto stručném článku ani všechny vyjmenovat. Je čestným členem řady sokolských jednot, žup a i jiných organizací ve Spojených státech, a byl jím rovněž ve staré vlasti, včetně v první sokolské pražské jednotě, založené Tyřem a Fugnerem. Ve svém berwýnském domově má jednu z neobháňek sokolských knihoven, obsahující mnohé vzácné a ojedinělé památky Sokolstva.

INFORMATIONS

THE IDEOLOGICAL DISPUTE

The attitude of Prague to the ideological argument between Peking and Moscow reveals a certain embarrassment. Without openly admitting that there is a controversy, the Czechoslovak theoreticians are producing long dissertations about revisionism — the right-wing deviation and dogmatism — the left-wing deviation. Their dialectic efforts are aimed at discovering a middle of the road plan which would please Moscow without offending Peking. This attitude is prompted more by their servility towards Moscow than by their real convictions. The intransigence of the Chinese is beyond a doubt nearer to Czechoslovak beliefs than the "revisionism" of Krushchev.

In rejecting at one and the same time the theses both of dogmatism and of the revisionists, the Czechoslovak Communists disclose more clearly than ever before the practical meaning of peaceful co-existence as preached by Krushchev.

Povolaám je br. Prchal kreslí, architekt a stavební inženýr, a od roku 1918 byl zaměstnán v závodě Western Electric Company. Svémi znalostmi a schopnostmi dosáhl místa hlavního vedoucího strukturálního oddělení inženýrské firmy. Po 43 letech svého spojení s Western Electric Company odešel br. Prchal na odpočinek dne 3. ledna tohoto roku.

Jeho pověsná životní práce jest jeho úspěchem, který z historie jeho života nic nemůže vymazat. Mnoho štěstí a zdraví k Tvým narozeninám, bratře Prchale, a nechtě mnoho dalších jich ještě následuje.

Nazdar!

B.Z.

For example, in a fundamental article recently published in the Bratislava paper PRAVDA (Truth), dogmatism is criticized because its supporters "do not realize that the determined and active pursuit of the struggle for peace is closely linked with a subversive action which weakens the position of the capitalists." This has been proved by the colonial nations, they attained their independence thanks to peaceful co-existence which enabled the Communist countries to render them support and assistance.

The principle of peaceful co-existence "by no means implies that Communism and Capitalism can forever live side by side." The only purpose of this principle is to prevent capitalist imperialism from unleashing war. This thesis leaves ample ground for conducting the class struggle in the capitalist countries which goes on mercilessly and is bound to result in social revolutions. The latter will take familiar or possibly new and so far unknown forms.

It is important to know that peace-

STO LET

Pokračování ze str. 1

program české demokratické strany, který by donutil také mladodělníky a přestě nováčkům programu a který by nám umožnil vstoupit do mladodělní strany na určeném a jasném základě, neboť jsme odevzdali, že náš lidový program musí se stát v hlavních rysech také programem mladodělníků, tak blízko našemu lidovému programu, uveřejněnému v roce 1894 v Čase.

Podotýká, že v té době se už mezi námi různými předáky mladodělníky jednalo o vstup nás do strany mladodělní a já sám jsem při příležitosti seznámil se s drem Julem Gregem. Tam více nás přivábil článek v "Národních listech", který se po starém způsobu na nás vřel jako v oblacích rukopisných a který se nás proto dohlá bolestně, poněvadž jsme byli nazváni — "hulodivci".

Viděl jsem, že v této situaci pomůže jen apel na samotného Druha Julia Grega, jehož otevřená, rytmičtější povaha mě od prvního setkání byla sympatická. Bez vědomí svých druhů (Masaryka a Kuzla, pozn. redakce) jsem z Vídně napsal, — kde jsem tehdy bydlil, — dru Gregovi list:

"Vážený pane, když jsem přijal mou návštěvu v Praze, řekl jsem Vám, že by bylo mou touhou, aby bylo v našich politických kruzích více otevřených, upřímných styků. Národní listy chovají se k nám, realismu, způsobem který dobře nechápu, hledě k zájmům nás všech. Buď je to mým nedorozuměním, nebo chtějí a promyšleně nepřátelství. Mně se jedná o prospěch české věci a nehrozím se i toho, co může být pro českou věc tím nejhorším, totiž podezření dotírání se nekoum, kdo vládně takovým vládnem jako Vy. Především jsem povinen říci, co chci. Prospech národní, anebo prospěch osobní, mandáři? Kdo poněkud rozumí českým poměrům, musí uznati, že k doasazení osobního vlivu je nejlépe vstoupiti v jednu nebo druhou stranu. My dobře víme a věděl jsem, že u nás v Čechách je mnohem těžší než jinde zjednat pozornost samotným názorům. Proč, nepotřebuji vysvětlovat. A přece jsme volili samostatnou cestu, poněvadž jsme viděli, že jen tak je možné věcně používatí našich poměrů. Přiznávám se hned k jedné nebo druhé straně znameňoval dáti se uchvátit vášnivým bojem obou stran, ztratiti možnost výše kritiky nejen proti odpůrcům, nýbrž i proti sobě samým. Začali jsme výši boj v ČASE, kdy staročeská strana ještě tak neklesla, a kdy jsme se mohli domnívat, že je možno ji zreformovati. V článku "Naše strany" ukázali jsme na osobní charakter strany staročeské, na její fundamenty: autoritativní a svornost a na osobní ráz mladodělní opozice. Varovali jsme ze svých sil staročeskou stranu a první naši podnikové hnutí uznání mladodělní strany, zastavení boje a ustání se zřídčováním. Vše bylo pro zasloupenost známým Vám kruhům marné . . .

Mladodělní stran převezme českou

politikou, ale její úkol po mém soudu muslo staročeských posilová a různěji je větší a hlubší, než postaviti se na vystupování proti vládě. Má-li splniti v ní kladné naděje, musí se snažiti o nápravu našich vnitřních poměrů. Zaslouží mladodělní strana bude, postavila věcnou, novou, jasnou politiku, spolupráci na vnitřní a rozumnou opravdovost. Jen tak bude politický život v Čechách méně vadný. Jen tak bude možno organizovat naši politický život a prohloubit jej v lůdu. K tomu nestačí několik hesel, je potřeba určitého, propracovaného programu. Nechtěl jsem prostě vstoupit do mladodělní strany, ale přinesti jí s sebou návrh programu. Nechtěl jsem píekva pat sít svou učení, ani hledat nikým neobjevené pravdy, ale zformulovat moderní snahy českého lidu, promysletli je se stanoviska čistě lidového a najíti píadu i pro umístění našich státoprávních snah. Měli-li jsme při tom úmysly osobní, tož ještě jasně a nepochybně ukáží, co jsme, jak se díváme na české spory, abychom nemohli býti více podezříváni z nevládnutí. Píám se Vás s celou důvěrou, že vši naši činnosti veřejné, co možná nám spravedlivě bráti ve zlé? My se věcných výtek nestojíme, naopak si jich přejeme. Rádi ustoupíme věcným důvodům, ale posud jich nevidím. Ani mne netrápí, že se nám dává titul návnich, hloupých a zelených lidí . . . Odpovíme v ČASU za tím klidně, přivkyli jsme hořimú a máme tuhy život. Nechceme boje, zděditi dohodu, ale bude-li nám boj vnučen, podstoupíme jej. Obrátil jsem se k Vám z vlastního počínú, bez do rozumění se svými přáteli, kteří ostatně se mnou smýšlí stejně. Na Vás teď záleží, máli nám být umožněn vstup do mladodělní strany. Mysleli-li, že nás nepotřebujete, řeknete mi to upřímně. Vykonal jsem jen, co jsem měl za svou povinnost ve snaze o prospěch společné české věci.

V hluboké úctě Vám oddáný
Dr. KAREL KRAMÁR

Na tento list obdržel jsem od dra Julia Grega odpověď, v níž mimo jiné stálo:

"Vážený vážený pane kolego! Zdá se mi, že Vy a Vaši přátelé nemáte jte dosud příležitost jasně porozuměti poměrům v Čechách. (Dr. Kramář studoval na universitách v Berlíně, Paříži, Strauburgu a pak se věnoval aritmetickému studiu ve Vídni, pozn. red.) Uznávám ale, že stojíte vlastně na půdě mladodělní strany. Většina hesel z Vašeho programu se opakuji v naší straně již desetiletí a nevidím tedy velkého rozdílu mezi námi. Prohloubil jsem se v posledních letech do dějin našeho národa a jsem přesvědčen že žádný český politik, který zná české dějiny, nemůže být o pravém českém programu v pochybnosti. Ovšem k jeho uskutečnění nesmí být dán krátký termín. Dnes se může jednati jen o to, v jakém směru a kterými prostředky získati pro národ nebo jak brániti více, co ho ohrožuje. Nebojte se, že by v mladodělní straně mohla zavládnouti politika osobní. Ostatně ani strana staročeská neměla jen "osob-

Svědomy vyburcováno

Valerie Bílá

II.

Historie Bedřicha je tím smutnější, a jako mnohých jiných židovských emigrantů, kteří uprchli před nacismem, srovnal ve dvou spojeneckých československých armádách, a to ve Francii a v Anglii. Není vyloučeno, že se dnes již pozapomíná, že služba cizích příslušníků ve spojeneckých armádách, ať již přímo, nebo nepřímo v čl. zahraničním vojsku, byla dobrovolná a jest snadno vysvětlitelná, že velké procento, možno řici většina branců byli Židé. Tuto okolnost důrazně připisovali rázu předválečné emigrace — byli to větší části Židů. Zde opět jednou byl podán důkaz o úzké spojitosti příslušníků židovské viny s rodnou zemí. Nehrála zde ani úloha otázka jazykové, mezi vojáky byli též Židé, jejich obcováním jazykem byla němčina.

Bedřich uposlechl volání osobního smyslu pro povinnost přes nepevné zdraví. Vlivem toho byl zproštěn vojenské služby po třech letech v roce 1942. Brzy na to se oženil s Angličankou a žil do r. 1948 v Londýně, se zde zahájil obchod. V lednu 1948 se rozhodl zajeti obchodně do staré vlasti. Měl smůlu, že se doposud nezvolal čl. příslušnosti, což opět nutno připisovati jeho nenapravitelnému idealismu. (Všechni bývalí příslušníci anglické i cizinecké armády měli možnost se státi automaticky anglickými občany.) Přijel tedy do Československa na čl. pas vystavený v Londýně. A vybral si velice nevhodnou dobu. Jeho úmyslem bylo zdržeti se v CSR nejvýše šest

tydnu. Ubohý Bedřich netušil, jak o suďně se jeho návštěva prodlouží. 27. února byl z čísta jasná zatčen v pražském hotelu. Po krátkém výslechu byl propuštěn, avšak pas mu byl odebrán za účelem "dalšího patření". Při té příležitosti — bylo to na policejním ředitelství — poprvé vdechl příchutí tyranie. Slyšel z přílehlých místností bolestné výkřiky trýzněných vyslyšaců. Byl to okamžik, kdy se před jeho nehlubším nitrem otevřela hrozná propast uvědomění: jsem vydán na pospas sadistům! Bohužel bylo již pozdě!

V hotelu na Bedřicha čekal jeho obchodní společník, Angličan. Umínil si, že jeho přítel prvním letadlem odeleží do Anglie, načež Bedřich se pokusí dostat přes hranice do Západního Německa. Navázal spojení s lidmi, kteří byli ochotni pomoci. Nevzal s sebou nic jiného než peníze. Bylo to 500 dolarů na nutné útraty a pro zaplacení vídci. Byla to na tehdejší poměry obrovská suma. Schůzka byla ujednána v baru, kam se také dotýkný muž, jenž byl Bedřichovi znám jen podle vzhledu, včas dostal. Teprve dodatečně si Bedřich uvědomil, že nasedl na vějířku. Po jediném pípnutí, který nemohl odmlčeti, uctil nezvyklou malátnost a brzy ztratil vědomí.

Teprve druhý den se probudil k polodni ve svém hotelu a chtěl vstáti si uvědomil, že nemůže pohybovat v pravou paži. Podíval se na sebe a zjistil, že jeho šaty jsou potrhány. — Sálh po penězích — ty byly také pryč.

Pomalu si vybavoval matně, že než upadl do bezvědomí, se v obrané pu. stl do pračky s někým, kdo ho nazýval špinavým židem a potom ho pozal. tlouci. Více si nepamatoval. Jeho dobrý známý, židovský lékař, jenž s ním sloužil v armádě, ho vzal na roentgen. Ukázalo se, že Bedřich má zlomeninu ramenní kosti. Přítel, jenž byl již obeznámen s meto. jím komunistů, nabádal ho k větší zdrženlivosti při výsleších. Lékař řekl, že okamžitě operaci a tudíž převezl Bedřicha ihned o sanatoria. Po cestě probíral všechny okolnosti a došli k názoru, že do lékárny v baru byl přimíchán uspávací prostředek, takže Bedřich má jednu výhodu, že může říci, že si na něj nepamatuje.

Bedřich ztrávil v sanatoriu dva měsíce v stále rostoucí neochotnosti a ne jistotě, kdy se bude moci vrátiti k ženě a dítěti do Anglie. Vyřízení žádosti o návrat, kterou podal na ministerstvo vnitra, stále nepřícházelo. A zprávy, které se donášely k jeho sluchu, nebyly nijak povzbudivé: tragická smrt Jana Masaryka a zřízení nové vlády, skládající se pouze z komunistů, hromadný zatýkáni. Důležitá, že se tisíce lidí, mezi nimi mnoho vysoce postavených osobností, utká přes hranice do Rakouska nebo Německa. Denně přicházeli někteří z jeho přátel se rozloučiti. Stále více se ukazovalo, že mnoho rozdílů proti zlym letům ještě neprokonaným. A také tato škůdci si vybrali za obětího beránka Židy. Byla to náhoda nebo předzvěst věcí budoucích? Nejtěžší neal Bedřich zprávy, jak někteří Židé se nerozpakují přijímatí významná místa ve státní službě a ve vední velkých podniků. Pokračování p. lř.

MILOVNICE KRASY

Karel Schwarzenberg

Svobodným českým tiskem prochází zpráva, že doma zemeňla pani Hoppe-Feinitzerová. Je to ztráta pro český umělecký život. Zesnulá si umínila budovat u nás druh uměleckého průmyslu, který je tradičně zdomácnělý spíše v jiných zemích: tkani čalounů. Vímě všichni, jak krásná díla může tento druh uměleckého řemesla vytvořit. Vydír právě Vídni chová ve svých muzeích staré dvorní zástoby čalounů, celé poklady dracocenných tkanin z Belgie a Francie, kterými kdysi pokrývali Habsburkové a vědové lotrišti stěny svých hrádů.

"Politiku". - Její program vyšel z potřeby doby a poměru a byl založen na dějinných právech národa. Při jeho omáhání ovšem platila více osobní autorita než rozum a tím právě se strana pochovala. V naší straně může být vůdcem jen dobrá myšlenka a proto musí být straně každý vítán, kdo k ní přistoupí s myšlenkovým kapitálem.

V dokonale ústě Váš
Dr. JULIUS GREGR.
Pokračování pišitě

zámku. Pani Hoppe-Feinitzerová chtěla dát podobný umělecký průmysl československé republice a vytvořit ve své umě. v jundichové třídě opravdu obdivuhodné věci. Ivoňla jednak podle návrhu mozer, umeuu, jednak podle starých vzorů. Dovolte mi osobní vzpomínku, jak jsem se i já obrátil na její osvědčenou úlohu. Kozv jsem v letech trýzněných dával o přejemovat hrad Úřík, ukazoval se brzy, že několika místnostem bude možno dát příbližný stejný tvar, jaký jim dala v 16. století stavebnice — pan ze Svamberka. Rekl jsem si, že by bylo dobře, vyzdobit některou místnost takou, jaká v ní asi za dob těch našich cívých předků visela. Ale koe vzit vzor látky z doby Svamberku. Značná pomoc! Svamberkové dali vymalovat kapli svého hradu Zvíkova, a posav svatých jsou tam oblečeny do rouch, bohatě vzorkovaných, jak se v 15. a 16. století nosily. Tak jsem okreslil vzorek z obleku jednoho ze svatých. Tři králi a pani Hoppe-Feinitzerová mi ukala zasnobu podobné látky. Už jsem tím ale žádnou sítnu potáhnout nemohl. Jednu místnost, kterou jsem upravit, jsem měl plnou jiných pěkných věcí, staročeských maleb ze 17. století a jiných památek, a tak se mi tam nehodila látka, na kterou by ne-

bylo vhodné obrazy zavěšovat. Čekal jsem, až jak upravíme další místnosti, a zatím pišila válka. Kus té látky se pak hodil na nějakou uměleckou práci, ale větší kus ještě musí být svitnut na Orliku, jestli ho dnešní spisy k něčemu nevyužijí. Je mi líto, že jsem se už nedostal k většímu využití té zasloužené dílny, a že teď musíme litovat smrti té milovnice krásy. — Odpověď v pokoji!

PRVOTŘÍDNÍ
UZENINY A MASA
nakupujte u krajaňské firmy

BLOODALE
MEAT MARKET

1564 Bloor W. - Tel. LE 5-0344
MAJITEL ARNOŠT FANTL

YAROSLAV HUEBER

(Dr. Jur.) LL.B.
Tel.: EMpire 8-5536
Ste 215
ADVOKAT A VEŘEJNÝ NOTAR
57 Queen St. West, Toronto 1

O ČESÍCH, BOHEMECH A CIKÁNECH

(Společnost pro vědy a umění)

Před nedávnem si stěžoval J. Spánek v Denním Hlasateli, že Američané nám Čechům a Českoslovákům říkají stále Bohemians, což se zaměňuje s cikány, bohémami atd. Protože v článku apostrofoval SVU, vyžádal si tiskový referent článek na toto téma od profesora moderních jazyků dr. Rudolfa Šturma:

Rudolf Šturm

Jak se říká Čechům v angličtině? Jsme Bohemians, Czechs nebo the Czechs? Před půl stoletím byl to snad ještě problém, ale zřízení Československé republiky a zavedením píekla do Czech a Českoslovák hned v roce 1918 byla tato otázka rozřešena, myslím, a konečnou platností. — Ale přes to chci reagovat na stížnost v kra janském listě, že se nám prý ještě dávají název Bohemian cikánům, bohémům, beatnikům i Čechům. Zdá se mně, že si tu dělíme zbytečné starosti.

O vzniku slova Bohemia a Bohemian se můžeme podívat krátkým za-

K nedorozumění, zda Bohemian znamená Čech nebo cikán, mohlo dojít spíše ve francouzštině než v angličtině. Le Bohémien znamenali ve Francii odkazující Čech. V 15. století se objevuje v západní Evropě po prvé mnoho cikánů. A poněvadž se mysliho, že přicházejí z Czech, ujal se pro ně název les bohémens, a malou začáteční písmenou. Jeden významný francouzský slovník (Pierre Larousse) přítel dokonce s teorií, že jsou Francie se mělo za to, že cikáni jsou Huité, vyhnaní z Čech. O něco později, pod vlivem domněnky, že cikáni přicházejí z Uher, kde se jim říká "cigány", se pro ně ujal ve francouzštině termín "les tri-

ganes", kterého se dnes běžně užívá. Čechům se až do první světové vojny říkalo ve Francii Bohémians nebo Theques, bezvýznamného rozdílu. Od dvacátých let se říká téměř výhradně Theques a Tchecoslovaques, kdežto bohémien znamená už jen příslušníka bohémů.

V zemích anglo-saských znamená slova Bohemian dosud obojí: Čecha i bohéma. Se srovnálosti je však snadné uhadnout, o koho jde, nehledě ani k tomu, že jde-li o bohéma, píše se bohemian s malým "b". Od počátku minulého století užívá se pro Čecha také slova Czech, ojediněle Chekian, Czechish a Czech, v množném čísle Czechs. Sir John Bowring vydal v Londýně roku 1832 "Výbor z básnických českých" s podtitulkem: Chekian Anthology. V polovině století vychází v New Yorku pěti paní Talvi neboli Thersy Robinson historie slovanských jazyků a literatury, jejíž podstatná část se jmenuje: History of the Czechlich or Bohemian Language and Literature. Historiograf české Ameriky Tomáš Čapka vydal ještě roku 1918 svůj výborný spis, soupis českých tisků v angličtině s názvem Bohemian (Czech) Bibliography a o dvě léta později svou hlavní knihu o amerických Čechích "The

Czechs (Bohemians) in America. — Později je on užívá v angličtině termín Czech, the Czechs. Na jeho omluvu možno uvést, že i jeho starší vydání Cambridge Modern History a některé americké knihy z počátku století užíly pravopisu "the Czechs". Dnes ovšem se píse výhradně Czech, v množném čísle Czechs. Někteří starší naši krajané o sobě dosud říkají, že jsou Bohemian a tu by nemělo být píslu těžké přesvědčit je, že budou bližší pravdě, řeknou-li "from Czechoslovakia" nebo prostě: of Czech, of Slovak origin. Bohemian ve smyslu cikán je v angličtině už dávno zastaralý pojem a byl nahrazen slovem gypsy. A dnes mizí z termínu bohémian i pojem bohéma a místo toho se užívá slova "beatnik", ačkoli mezi těmito slovy je významový odstin. Bohém je intelektuál, žijící bezstarostně a nepořádně, zatím co beatnik žije sice také tak, ale navíc ještě filozofuje. "A beatnik is a sophisticated bohemian", říká mi znalec hovorové angličtiny.

Vymytí si v angličtině jméno Czech a zcela odmlatit název Bohemian sami nedokážeme, ale můžeme tomu být nápomocni. Pomáhá nám v tom na ještě za Franška Josefa, Dnes se to může těžko stát.

dějin. Kdo ještě dnes říká Latinské Americe "the Spanish Main", jižní Francii "le Languedoc" a Němcům "the Teutons"? Totéž už dnes pomalu platí pro slovo Bohemian, a je mně jasné, že už příští generace je bude považovat za zastaralé. Vyloučit z anglického slovníku název Bohemia pro české Čechy ovšem nemůžeme a ani nechceme.

O tom, že vývoj opravdu jde tímto směrem, svědčí i to, jak anglosaský hudební svět označuje na píklad B. Smetanu a Dvořáka. Vysílá-li americký rozhlas "Z českých luhů a hájů", hlasatel řekne, že je to "From the Bohemian Meadows by the Czech composer Smetana". A hraji-li Dvořákovu Sutu v D, oznámí ji jako "Suite in D, called the Czech Suite by the Czech composer Dvořák". Někdy jsem to neslyšel v USA jinak. Pravda, ovšem je, že se nám zrovna s Dvořákem stal malér, když byly do některých amerických sborníků národních písní zařazeny jeho "Gypsy Songs" - Cikánské melodie, a on sám byl tam uveřejněn jako "Bohemian composer". Souvislost mezi Dvořákem, B. hemian, gypsy a national tu bely nebláha. Ale to bylo ještě za Franška Josefa, Dnes se to může těžko stát.

KULTURNÍ ZABĚRY

KRAJEM ŽELEZNÝCH HOR

Napsala Jarmila Dvořáková

Pokračování z minulého čísla

I poustnik, který navštívil tento kraj ne ze vědeckého zájmu, ale proto, aby hledal stopy zaslíbené zemi, na kterou od te doby sňatkem proměněnou, věnuje jímčinovi tenou vzpomínku, než se rozloučí s řádným. Je po desát a svezí tary se kouzli v zapadlém sídli, možná osamělém opatně kůlně a drouci, které smetl pival do příkopy, vyšeňaj na sílnici. Touha po jidlově kraji je u konce. Teď jede do Trmonosy a sílnici do Běstavy, kolem ústora Skalky, v jehož ohrančené sadstvi hubata a červená te laská, řoutník je unaven za celý den a bestvina no vtipa piatecky svými domky, v hcně se toa a chysta večerní jado. Vpravo od sílnice jsou v zadržce pod starými stěpy záhony pestře zelené, cesníky, vysypané zúsmím páskem s tulými kremenem, které se po dstat lesnou. Kolem zahonku roste muzeia a cesta k orance je dladu počutými kameny, mezi nimiž vyráží nízká travčika. Věcně je ještě tu pecuče, jako když byla Anoulika mlada a hospodárila s maminkou.

Jindřich znal Andulku jako dítě, ale když býval v Praze, pozapomněl na ni. Teprve když se vrátil nazobro domu a trochu se ponořil, poznal, že Andulka vyrostla do krásy. Bylo mu vzácně nezky u srdce, když ji nekde zahlédl, třeba jen plotem, jak poudhá mezi záhony zelenými a květi, nebo hlídá s vážnou tváří housata pou stromy, aby neprolezla tčikami a nepřšla na sílnici k úrazu. Volával na ni pozdáv a její mlčí úsměv ho často provázel, když šel malovat. — Jindřich byl málem dostal od Anouliky na vánoce kvetoucí tréšničky. Vzácně na Sv. Barbory chodila Slávka ozadu ke staré tréši, aby si ulehčila vetvíčky. Postavila je potom v kuchyni na amárku, kde bylo teplo. Nekvetly sice zrovna na Stědy den, ale k novému roku jistě. Zaprášené a už skoro zapomenuté vetvíčky pokryly se kvítky, tak něžnými a ubohoučkými, protože neměly slunce. — Slávka přinesla ten zázrak slavnostně do jedny a postavila je na stůl. — Znála ten zvuk od Boženy Němcové a často vybízelá Jindřicha, když se chystali s lucernou na půlnocni, aby si vyprosil od některého dčivete rozkvetlou vetvíčku. Jindřich se jenom smál, že ho ani tréšničkami vetvíčkami žádá neosílá. Až učitelova Andulka. Přišla na půlnocni s maminkou, oblečená jako velká slečna. Jindřich ji podezřel, že se tajně sklouzla na klouzance, kterou si chlapi ujezdili na kostelním vršku, i když se tvářila tak vážně. Měla černé vlasy účesané vpřed na ofinu a vzadu svázané hedvábnou mašlí která žustěla, když otočila prudce hlavu. Když vyběhla z kostela, přidal se maminka k paní učitelové a Jindřich dopovízel Andulku. — Byla proti němu drobná, ač ani on nebyl větší postavy. Dívala se na něj po očku a trochu se stýděla, ale to spíš proto, že se neměla tvářit vážně, než doopravdy. „Andulko, řekl ji Jindřich, „proč si necháte vlasy na pěšinku a nenecháte si copý volně po zádech, slušelo by vám to lépe!“ — „Myslíte?“ odpovíděla zamysleně. — „Zkusím to.“ — a náhle oživila plna dychtivostí. „Pojďte k nám, rozkvetla mi tréšnička, dám vám kousek!“ — Jindřich se bránil, že teď není doba na návštěvy a že to budou muset nechat na příští rok, ale přece mu bylo příjemné z nabídky milého dčivete. Andulka se trochu zamračila, dole u kapličky se rouchu rozloučila a podala Jindřichovi docela krátce a ostýchavě zkleklé prstíky.

Alé o masopostě, když se Jindřich vypravil po dlouhém maminkčině i Slávně přemlouvání do Běstavy na bál, přišla i Andulka. Měla na blych šatech modrou sametku a černé vlasy spleteny ve dva copy, které ji splývaly volně po zádech. Slušelo ji to lépe než moderní účes, neměla „hlavu jako hošík“, řekl Jindřich pochvalně. Ani ofinu neměla, ale pěšinku uprostřed čela. Jindřich se s ní počul vytančoval a schválně ji roztáhl, aby copy přelétávaly a ostatní dčivata ho ně zádvala. „Kdybyste chtěla,“ řekl

mu Andulka tajemně, „ukázala bych ne ze vědeckého zájmu, ale proto, aby vám lednáčky, vím kde jsou na Doubravce. Zajedeme si tam na lůžích, dčivete?“

A snad si i zajeli. Ale těžko se vzpomíná na zimu v podvečer svatošního svátku, kdy celá vesnice jde na mši a kaňany u kostela kvetou. Ani poustnik neodola, aby nezašel nahoru a nepipomněl si jeden Jindřichův svatošního večer, dřív než se uloží ke spánku.

Také Jindřich nemohl pohlédnout na kvetoucí kaňany bez vzrušení, které provázelo ve vzpomínkách tu starou příhodu z prvních let pražského štádla. Tehdy se mu hodně stýskalo, jezdil proto do Běstavy, jak nejčastěji mohl. Jistě ho tam táhlo víc než maminka a Slávka, že přijít dle plně na Daňčiky i na svatošního svátku, nebyl by se však přiznal za nic na světě. Tehdy ještě tolik nemaloval, lákala ho hudba, a jak mohl vytratil se ze Župandy a doběhl za slečnou učitelkou, aby si zahrál. Musil tajně protože tatínek neviděl rád to „musicírování“. Jednou si po koncertě zašli na procházku. Byl večer a oni prolezli drátěným plotem zahrady, aby si zkrátili cestu. Chtěli pod kaňany, které kvetly a jejichž vzprímená okvěti svítila. Dole na sílnici se smála dčivata, ale tady za zdi bylo ticho, jen měsíc v úplňku, velký jako lampa, šinul se nad smrkem u rybníka. Slečna se zapletla do drátu, které se uvolnil s nakloněné tyčky a dčivě neví mohl Jindřich zachytit, klopýtla a skrábla se o drát tak bolestně do kotníku, až vykřikla. Sedla do příkopu pod kaňany a Jindřich, který se cítil vinen, že ji tudy vedl, a zmateně se omlouval, ušedl vedle ní, aby se podíval jak si ublížila. — Vybledlé modré šaty se rozprostřely po trávníku, a když je trochu vykasala, aby bylo vidět na ránu, sebrala v záhybech dlouhé sukně spadlé kalíčky růžových kaňanových k v ě ť ů. — Padaly jí na prsty a na zem a Jindřich, který byl rozčilen a bál se, aby se nehněvala, je sbírala dčiv v dlaně. Když stáhla punčochu ukázalo se hluboké škrábání, které krvácelo. Jindřich se ji podíval nahoru do tváře a viděl že se už rozpláče. Vypada la nakvašená, jakoby nevěděla, má-li se smát či plakat. „Neplačte,“ řekl Jindřich, „to nebude vidět, až se to zahojí.“ Bylo mu jí líto a hněval se na sebe, že řekl hloupost, i proto, že ho tato nenadálá příhoda pilně rozrušuje. „Ne, to už nikdy nemřít do celá,“ řekla a zavázala ránu kapesníkem. Usmála se trochu a sklonila se, aby mu viděla v šeru do tváře. „Nic nevyrážíte,“ zasmál se Jindřich hlava tvrdě a pak se ji začal posmívat a trápit ji pro vykřik, který ji před chvílí uvolnul, proto, že málem plakala i že se bojí, aby neměla žízu. Rozohlal se, a když se nebránila, stával se útočným. Rozebíral její povahu, zveličoval její chyby, káral i odsuzoval její chování. Měla stěla, seděla tiše s hlavou opřenou o strom za svými zády. Postřehl nezřetelný závan její voňavky a jal se ji vyčítat její koketnost a parádovost, odzouval její oběh jako nevhodný pro venkov a přičítal mu věchnu vinu nehody. A piece by byl rád sbíral růžové kvít ky s jejich šatů nebo je tam kladl, tak krásné se vyjímaly v záhybech suk ně a mde leské namodralé láte. Sešleřlo se úplné klekání už dávno do znelo a od rybníka se ozvaly šáby. Slečna učitelka konečně vstala. „Škodá,“ řekla, když se s ním loučila, „to lik sem se těšila na dnešek je takový krásný večer, že je škoda se zlobit.“ Jindřich šel zvolna cestou nahoru a byl velmi nespokojen, předešlým sám se sebou a potom s ní, a snad ještě více. Zběhl se, že s ní tak dlouho zůstal pod kaňany. Rozhodl se že ji napíše z Prahy, aby ji vyvěřil své dnešní chování, ale také proto, aby dostal odčověd.

KONEC

NAKUPUJTE U NAŠICH
INSERTO

NEKOLIK FAKTŮ

ONTARIJSKÉM
SNÁTKOVÉM ZÁKONUHon. John Turemko, Q.C.,
Minister

SNATEK

Kanadské provincie mají výhradní právo určovat zákony týkající se uzavírání sňatků uvnitř svých hranic. Ontarijský sňatkový zákon je spravován ministerstvem provinčního tajemníka a stanoví, kdo může svatební obřady vykonávat a jak se mají vykonávat. Svatební ceremonie může provést každý kněz nebo pastor, který je u zmíněného ministerstva registrován, nebo každý okresní soudce — za poplatek 10 dol. Nezbytné pro uzavření řádného sňatku jsou církevní obřady zveřejněné v kostele, nebo oddací list.

Oddací listy obvykle vydává autorizovaný městský úředník (Clerk). Poplatek činí 5 dol. Oba žadatelé se musí dostavit osobně nebo jeden z žadatelů může přinést doklad o stáří druhého žadatele a správně vyplněný formulář žádosti (Application). V případě, že je o osoby mladší 18ti let, vyžaduje se doklad o stáří a písemný souhlas otce. V případě, že otec nežije nebo žije odděleně od matky, musí souhlas k sňatku dát matka.

Sňatek může být uzavřen tři dny po vydání oddacího listu. Po vlastní ceremonii, zaile osoba, která žadatele oddala, oddací list nebo doklad o tom, že k ohláškám došlo, kancelář hlavního registrátora (Registrar General), teprve tehdy je sňatek úředně zapsán.

SNATEK ROZVEDENÝCH OSOB

Osoba, jejíž manželství bylo rozvedeno nebo anulováno, musí žádat o oddací list. Jestliže k rozvodu nebo k zrušení manželského svazku došlo v Kanadě,

musí se u úředníka vydávajícího oddací listy předložit notulem ověřená kopie konečného soudního rozsudku (final judgment). Bylo-li manželství rozvedeno nebo anulováno mimo Kanadu, musí se u ministerstva provinčního tajemníka předložit doklady potvrzující platnost rozvodu. Kanadské soudy uzavírají rozhodnutí soudů o zrušení manželského svazku v tom případě, že manžel měl domovské právo nebo žil v zemi, v níž byl rozvod vyhlášen. Zajímá-li se někdo o to, jaké dokumenty se mají předložit, nechť se informuje ve sňatkovém úřadě ministerstva (Marriage Office).

DOVODY K ROZVDU

Rozvody jsou povolovány hlavním ontarijským soudem (Supreme Court of Ontario) dokáže-li se cizoložství. Vyžaduje se také, aby manžel bydlel na území Ontaria alespoň před tím, než opustil svou zenu.

DOMNENKA O SMRTI

V případě, že jistá osoba byla trvale nepřítomna po celých 7 let a nikdo o ní nebyl slyšet, dále byly-li podniknuty přiměřené kroky za účelem získání informací a nebylo-li zjištěno nic, co by podporovalo domněnku, že tato osoba žije, příslušný manžel nebo manželka může žádat u okresního soudu (County Court), aby pohřbovaná osoba byla prohlášena za mrtvou; po obdržení prohlášení může se pak znovu oženit nebo prodat, jako by byl vdovcem nebo vdavou.

DEPARTMENT OF THE PROVINCIAL SECRETARY

Queen's Park, Toronto

Hon. John Turemko, Q. C.,

Minister

R. J. Cudny, Q. C.,

Deputy Minister

PRVNÍ PLES

Valerie Bilá

Ne, abyste si mysleli, lidčky, že jsem dívka v prvním rozpuku mládí, která se vydala v průvodu starostlivě matky na první velké společenské dobrodružství! To tedy byste byli na veškem omylu. Naopak, dokazuji se požívám vešle vážnosti ušedl paní je, že jsem někdy zavilá vtipkari na zvyvat „lidou paní.“ Ale veškerá vážnost příslušející ztrálené věku musí někdy stranou, když člověka ovládne předchozí mládostvá nerozvážnost.

Je pravda, že za dčivých let jsem byla vášnivá vyznavačka bohyň Terpsychory a drželo mne to ještě mtohem dle, kdy již to nebylo zrovna výrazem důstojnosti přijímat pozornost od cizích lidí. Pak ale přišly časy, kdy nejen má, ale i věchny kol mne přelila veškerá rozmarlnost. Nebylo možností, čas ani chutě k tanci.

Kraj, země i lidé sice tancovali jako v kaleidoskopu kolem chťe nechtě zúčastněného diváka, ale byl to tanec nevěstý. Až po letech tmavé clony se protrhávaly a dávaly vyhlédnout na vyjasněnou oblohu. V cíti a za nějaká léta domácí zemi znovu mýl se otvírala veselá pohoda a noví přátelé dávali zapomenout na staré trampoty. Tu a tam se v průběhu společenského života naskylo dokonce příležitost k náhodnému tanci v menším kruhu, ale do plesů jaksi nebylo té pravě nády. Teprve v posledních letech jsem se dala zláskati sporadicky do několika málo plesů, kam mne zavedli kanadští známí.

Nevím, proč mne nikdy ani nenapadlo, že pozvánky na české plesy, které nám pravidelně docházejí, jsou myšleny opravdu pro mne, nějak jsem v domě viděla jen zvyk, formálně nebo domnělou povinnost pořádateli. Pořádav manžel je, mimochodem řečeno, zapříkahlý metanečník, také on nejpřímou působí na to, že každá lehkovážná myšlenka byla v zárodku utulána.

Až jednoho mrazivého kanadského dne na mne z čista jasna uhořla moje

milá přítelka: „Půjčeme na ples.“

Neverla jsem svému sluchu, jak se do této ctinodné matrony dostalo tolik rozmarlnosti. „A prosím Vás, co byste tam dělala?, jsem se ji zvědavě zeptala. — „No, víte, že tam tančit nebudu, vždyť já ani neumím.“ Teprve dodatečně jsem se přesvědčila, jak v hrdlo lhalo. A tak padlo rozhodnutí. Zdálo se, že půjčeme samy, bez do provodu. Můj muž se svetepe postavil na odpor, že ho tam nikdo nedostane. Naše skloipovně rozhodnutí však nic na světě nemohlo zdolat. Nevim jak to přišlo, snad naše odhodlanost se nějak přenesla i na něj, faktum je, že o pul desáté jsme stáli v radostném údolí na prahu bohaté vyzdobené sálu sokolovny, odkud zrovna zaznívaly fanfary oznamující zahájení zvláštního tance několika vybraných párů. Stoly rozestavené kolem sálu byly do posledního místečka plné, takže musíme připravit přátelské ochotě, že se několik hostů „srazilo“ tak dalece, že jsme se pohodlně usadili v intimním přítmí, které se rozsvítilo pouze na dču předvádění tance. Osm dvojic předvedlo rozkošnou poleťku ke zvukům přímlivě kapely, která bez oddechu čínila více než zduřst své povinnosti v průběhu celého večera.

Hned s počátkem při zvláštním tanci upoustal odvazy rozdíl ve výrazu obličejů a celém způsobu mladých dívek oproti Kanadankám. I kdybychom nebyli vědli, že to jsou přívodem Slovanky, byli bychom to uhořli pro zvláštní měkkost výrazu i zvuku řeči a jakou oddilnou skromnějšího vystupování. Až to byly dívky, jež buď částečně nebo úplně byly vychovány v kanadských školách, nemohly zapíti původ svůj a svých rodů. Rozhodně i tato okolnost v ovzduší celého večera působila jako po domácku. Diváci odměnili srdečným potleskem zdláhou ukázkou tanečního umění, načež se připojili dle svých vlastních možností.

Ti, kteří při oddechu od tanečního viru měli čas k pozorování veselého reje, museli dojít k závěru, že nejen

Pokračování na str. 4

NOVINKA! PRAVE VYŠLO!

Nový svazek (IV.) "Edice Naše historie"

UMELEC NA ÚTEKU

UPRCHLÍCI VE VÝTVARNÉM

UMENÍ

S dodatkem:

"CO MÁ ČLOVEK Z UMENÍ?"

Napsala

Dr. JARMILA DVORAKOVA

32 stran - Cena 1 dolar

Na obálce použito motivů z kreseb
Pabla Picassa: "Matka a dítě", 1951
a "Tvář", 1950.

OBJEDNEJTE!

Vypílate, odstihněte a pošlete

na adresu:

JARMILA DVORAKOVA

89 ARGYLE AVE., UNIONDALE L. 1,

N. Y.

nebo:

"NASE HLASY" 1255 QUEEN ST. W.
TORONTO, ONTARIO, CANADA

Objednáváme:výt. Jarmila

Dvořáková: "Umelec na úteku", \$1.00

Jméno:

Adresa:

AUTO - POZAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT

AXminster 3-7916

SPORT

Dva ukrajinské kluby vyloučeny

Kanadská Národní liga kopané na své schůzi rozhodla, že v letošním roce bude se liga hrát jen o 11 klubech. Z dosud 13 klubů byly hlasováním z ligy vyloučeny dva ukrajinské kluby, umístěny se loni na dvou posledních místech: jeden ze zakládajících Tridents Toronto a Montreal Ukraina. Dále bylo schváleno nové jméno Sparty Toronto, která se nyní bude jmenovat AS Roma. Se zánikem jména "Sparta" končí tím definitivně činnost tohoto býval. krajaňského klubu, který ještě před několika lety hrával v kanadské kopané jednu z předních rolí. Je škoda, že Českoslováci v Kanadě n'byli schopni udržet fotbalový klub a ani společenské středisko na Ossington Ave. Duha změna ve jméno klubu: It lova z Hamiltonu tudíž se jme nava: Hamilton Steelers. Sekretář Národní ligy F. Thirkettovi odhlásovaly roční plat 6000 dolarů plus výlohy. Jak je tedy výhled Národní lize se finančně špatně nevede.

Soutěž

RAHN, bývalý vynikající fotbalista Záp. Německa, který měl zásluhu na vítězství Němců v předposledním čempiónátu světa, hraje nyní v Enschede v Holandsku.

RUSOVÉ docílili dalších úspěchů v USA, kde jsou na zájezdu gymnastky. Američanky se líbilo vystoupení ruských žen v náhodném televizní. Po světových hokejstech, kteří v USA vyhráli všech pět zápasů, je start sovětských gymnastek dalším úspěchem Sovětského svazu v USA.

B. KIDD, 17ti letý talentovaný kanadský atlet vyhrál v Bostonu na krytém hale závod na 2 míle. Jmenovaný závodník uvažuje studovat v USA, kde by se mu dostalo lepších tréninkových možností.

M. RICHARDS, považovaný za nejlepšího hokejistu všech dob, který byl loni též pozván na Spartakiádu do ČSR, prohlásil nedávno na televizi, že ČSR během několika let dosáhne úrovně kanadského ledního hokeje, jaký se hraje v Národní lize. Richards též obdivoval Spartakiádu, politické pozadí však nevidí, nebo nechce vidět. — Předloni, kdy Richards byl v ČSR po prvé, dostal od čs. vlády automobil.

CEDERQUISTOVA, vynikající evropská plavkyně, byla ve švédském žebříčku nejlepších sportovců 1960 zařazena na 1. místo. Je to po prvé v historii, kdy nejlepší sportovec ve Švédsku je žena.

NEMEČKO: Vynikající západoněmečtí atleti byli diskvalifikováni pro porušení amatérismu: světový rekord man na 110 ptek, Lauser nebude moci závodit do konce května 1961 a sprinter Harty má zastavenou činnost až do konce letošního roku.

NOVÉ KOZICHY
NA MÍRU. PŘE-
MĚLOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy
FRANK PECH
258 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario • Tel.: JA. 2-8925

JOHN GREGOR
Dovoluje si oznámit, že opět provádí
veškeré Plumbing Heating, opravy a
nové práce, pod firmou

**QUALITY PLUMBING & HEATING
COMPANY**
Volajte LE 3-8396

Veliké pánské prádlo a konfekce
nakoupíte
u známé krajaňské firmy
TEXTILE MARKET
246-246½ QUEEN ST. WEST
TORONTO, ONT.
EM. 8-0827

ROZPRÁVY O ZDRAVÍ

Peter L. Oliver, D.C.,
Doctor of Chiropractic
NEURITS A SCIATICA

Neuritic je bolestivý zápal nervu zmenšující citlivost části těla touto nemocí zachváceného. Tento název se nejčastěji používá v případech onemocnění nervu v obou pažích, Sciatica je neuritis jednoho nervu, jednoho z nejdelších v lidském těle, který prochází od zad pánele po celé dělohu. Je to velmi bolestivý zápal a často pacient musí zůstat v posteli. — Ze všech nemocí, léčených Chiropraktik, nejde se léci neuritis. Je to proto, že ve většině případů podráždění nervu je způsobeno mechanickým nesprávným polohou obrátlu páteře tlačící na nerv a tím způsobuje bolest.

HLEDÁME ZKUŠENÉ STROJNÍKY

Engineering Division, Bata Shoe
Company of Canada Ltd. hledá
k okamžitému nastoupení:

- Soustružníky
- Radiální Vrtáče
- Frezaře
- Horizontaře
- Brusáře na kulato a do děr
- Přípravkáře - Nástrojáře

Uchazeči musí mít dobrou praxi v různých druzích práce při přesných tolerancích. Musí být schopni seřídit si sami stroje a ochotni pracovat na směny.

Dobré pracovní podmínky včetně dobrého výdělků ve zdravém a pracovním prostředí.

Písemné žádosti zašlete přímo:

**PERSONAL MANAGER
BATA SHOE COMPANY OF CANADA
LTD.**

Engineering Division

BATAWA, ONTARIO, CANADA

Telephone: EXeter 8-6111

PRVNÍ PLES

Dokonce se str. 3

požadateleto přispělo nejvyšší měrou k úspěchu náhodou vyzkoušením sálu, přípravou chutných zákusku a výborného vína, ale též obecenosti svou vrozenou zivostí a tanečnicí. — I když n'ci, zda to připisovat spíše počestnosti panu nebo jejich galantnosti, či všeobecné srdečnosti, jistě je, že se neuvěřitelně tancovalo. Každá dáma, ať to bylo mladá děvčátko, ještě škole neodrostlé, či dospělá dívka, nebo vda ná paní, ba dokonce i mnohonásobná babička, jež by byla dříve bývala snad odsouzena k pouhé úloze gardedámy, všechny se točily neuvěřitelně v kole za přičinění pozorných pánů. A ti starší, prozívatelští a někteří "závažní" páni ve své horlivosti a pohyblivosti zápolili v tanečním nadšení úspěšně se ztepilými mláďenci. A když někdy na stole uvidla nějaká skromná chudobka, již se přitoul soucitný záchrance, aby ji vysvobodil.

O přestávkách se rozpíjela družná zábava, jež se stupňovala v srdečnosti s ubíhající časem a pibívajícím prázdným bandaskami výborného červeného vína. Hudebníci pak zrychlovali tempo tanců, zařazující stále více těch nejlepších "na šest", valčíků, polek a kvapíků. Museli hodné spěchat, neboť led zdejším zařízení hučel byl o půlnoci konec.

Pro celý večer jsem téměř nevyšla z údivu, pozorující jak moje přítelkyně holdovala taneční vášní, které se ještě před několika hodinami tak skromně chvěla. Pravděpodobně musí být výborná tanečnice, neboť páni se o ni přímo rvali a leckterá mladá dívka zjistit by byla zbledla závistí, kdyby milosrdné políčko nehallo sál v tajuplný soumrak.

Ten soumrak také způsobil, že se účastníkům postupně začala přivírat víčka a točící hlava nezvyklá — hlavně u těch "abstinentů" — účinkem vína, kterým laskaví hostitelé neuvěřitelně čekali skleničky. Konec večer byl tedy povel k odchodu těch starších, mezitím co mladí sborovým zpěvem zahajovali další zábavu, jež patrně pokračovala do ranních hodin za zvuků gramofonu.

Válční si odnášeli z večera ztrátu něho mezi krajany dojem hřejivé družnosti, pro mnohé osobně však znamenal ještě více: byl to můj první český ples v Kanadě.

—————
ničím jiným nežli záminkou a plátním vládnoucí klíky několika vyvolených pro uplatňování diktatury nad všemi občany. Režim totiž určuje zcela svévolně, kdo patří do kategorie "protispoločenského žijů". Přitom třeba mít na zřeteli, že potlačující a donucovací prakticky režimních orgánů se týkají nejen oněch "závadných žijů" mezi občanstvem, nýbrž všeobecně obyvatele, které tak žije pod trvalou diktaturou údajně proto, že se ještě někdy vyskytnou "elementy", neodpovídající představám vládnoucí klíky o "ideálním stavu společnosti".
FEC.

ZAJÍMAVOSTI

Výroba a spotřeba aluminia v posledních letech stále stoupá. Zvýšené těžby jsou plánovány v mnoha státech, nejenom v Kanadě, ale i v Evropě, jako v Norsku, Řecku, Jugoslávii, Polsku, Francii, a také v Austrálii.

Úmrtí v důsledku autonehod na newyorské dálnici, stejně jako v celém státě New York byla v roce 1960 mnohem nižší než v roce 1959. — V celém státě NY byla dokonce nejníže za posledních deset let. V roce 1960 bylo 2,077 úmrtí, v roce 1959 2,286.

ČESKOSLOVENSKO

Satira o školní mládeži v ČSR

Dne 1. prosince uveřejnil pražské Ústecké noviny neobyčejnou, dosti podobenou satiru, ve které autor ironizoval režimní propagandu o životě školní mládeže. Jak známo, školní mládeže se v Československu zneužívá v rozsáhlém měřítku na místní brigády, sběry odpadků, zemědělské práce a pod. Režimní tisk důsledně tvrdí, že děti jsou radosti bez sebe, když místo toho, aby si odpčinuly při hře, jsou povolaní na "buďovatelské práce".

Autor satiry uvádí, že Klub přátel dětí vypsal soutěž o text k nové písničce pro děti. "Tři vítězné texty o tiskujeme," pokračuje autor: "První píseň, zadaná pod značkou: "Kupředu, pionýři!" — Děti mají rády — sběry a brigády — ještě radši navštěvují — schůzky, porady . . ."

Druhá píseň, zadaná pod značkou: "Mládeži, vpřed!" — Válcovní ráži jdeme — za kamny stát nebudeme — na sběr odpadků — na brigádu poběháme — pokryj zahrádku . . . Třetí píseň, zadaná pod značkou "Vzhůru, vzhůru!" — Válcovní, kdož jsou mladí — pracují vždy rádi — na brigády smleť — polní brázdy pléti . . . Vzhůru, vzhůru, pionýrské mláď, život kolem jako vír pádí."

V dovětku k satirě praví se obvyklým slohem režimní propagandy: "Prota, která pouzovala texty, oceňovala na nich především to, jak věsterně vyjadřují bohaté zámy a tužby našich dětí, kládne hodnotu, vyjádření optimistů naší mládeže . . . Věřme, že píseň vyburcuje v dětech radostný slán a pomohou nám z nich vychovat věsterně rozvíle členy naší společnosti."

TRVALÁ DIKTATURA V ČSR

Československo zůstane pod vládou diktatury i po tak zvané likvidaci "vykořisťovatelských tříd". Prohlásuje to pražský komunistický časopis "Právník" v č. 9 z roku 1960 v článku rozebírajícím "ideu socialistické ústavy". Socialistický stát prý překlenul propast mezi státem a lidem, neboť dnešní forma vlády podle autora úvaly je "diktatura většiny společnosti pracujících nad mezinou vykořisťovatelů, pokud ještě existují, a po jejich likvidaci nad zbýtky protispoločenských elementů."

Opravování s kulatým pojmem "proti společenským elementům" není ovšem

BEZCELNÉ BALÍČKY • PENEŽNÍ POUKAZY • PASY • VIZA

CESTOVNÍ DOKLADY • LODNÍ LISTKY • LETENKY

NEJRYCHLEJŠÍ A NEJSPOLEHLIVĚJŠÍ SLUŽBU PRI ZASILKÁCH

PRO VAŠI RODINU A PŘÁTELE VE STARÉ VLASTI

VAM ZAJISTUJE

KRAJANSKÁ FIRMA

INTERNATIONAL
AGENCY SERVICE
307 SPADINA AVE. • TORONTO 2B, CANADA
TELEFON: WA. 2-1014 • WA. 2-1458

KALENDRÁR PODNIKU v Sokolovně:

Sobota 18. února: Sibiřský.
Sobota 18. března: Josefská zábava.

Rozvrh cvičení v sokolovně:

Pondělí: 6-7 hod.: Cvičení záku nižšího stupně; 7-8 hod.: Cvičení záku vyššího stupně; 8-9 hod.: Cvičení dorostenců; 9-10 hod.: Schůze představenstva jednoty; — Malý sál: Stojalí tenis.

Úterý: 6.30-7.30 hod.: Cvičení záku nižšího stupně; 7.30-8.30 hod.: Cvičení záku vyššího stupně a dorostenek; 8.30-10 hod.: Cvičení mužů a žen. Každá první středa v měsíci: Cvičení a schůze cvičitelského sboru.

čtvrtek: 8-10 hod.: Cvičení starších žen a odhlášen.

Sobota: 11 hod. dop.: Vyučování es doplňovat školy.

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKÁŘ

605 BLOOR STREET WEST
TEL.: LE. 71841

Ordinuje dle úmluvy.

L. LUNSKÝ OPTIK

Prohlídky očí - Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

PETER L. OLIVER, D.C.

ZKUŠENÝ CHIROPRAKTIK

722 Coxwell Ave.

HO. 1-5550

P R Á V Ě V Y Š L O !

v Edici "Nášich hlasů" jako 3. svazek
Antonín Ceka

CO SE DĚJE NA VÝCHODĚ

Objednávky vyřizuje administrace
"Nášich hlasů", 1255 Queen Street W.,

ADVOKÁT

a VEREJNÝ NOTÁŘ

GEORGE BEN, B.A.

1134 Dundas St. West

Toronto 3, Ont.

Konc. LE. 4-8431

Res. LE. 3-4855

DR. V. J. JINDRA

DR. MARA JINDRA

ZUBNÍ LÉKÁŘI

DENTAL SURGEON

310 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Telephone: WA. 2-8414

Ordinují dle dohody též večer a v sobotu

NOVÉ TELEFONNÍ ČÍSLO

EM 3-8888 (4 linky)

Cestovní porady ZDARMA

AIR & OCEAN

TRAVEL SERVICE

1 ADELAIDE ST. E.,

at Yonge St.

T O R O N T O

(obchod v přízemí)

Majitel K. BUZEK

DR. FR. GIGAL, zubní lékař,

promovaný na univerzitách v Praze,

Brně a v Torontě

86 BLOOR STREET W. - WA 4-6434

Ordinuje dle dohody.

Z KRAJANSKÉHO ŽIVOTA

V neděli 8. ledna se konala Výroční schůze Sesterského kroužku Betlémského kostela. Sestra R. Nováková podala jednatelemkou zprávu, ve které uvedla, že naše sestry během minulého roku zasly \$200.00 na práci mezi uprchlíky, \$25.00 na Dálkovou školu v Německu a sestry též zasly 20 balíků látsava a hračky do Haiti. Sestry se scházely v domácnostech vždy první sobotu v měsíci — též byly schůzky sester třetí nedělí po ranním shromáždění. Pokladní zprávu přečetla sestra T. Springlová. Sestry poděkovaly odstupující předsedkyni E. Jahožové za její obětavou práci. Do nového výboru kroužku byly zvoleny tyto sestry:

Předsedkyně: R. Nováková, Mstředkyně: T. Springlová, zřetelka: E. Petříčková, pokladní: E. Lvová. Nový výbor se již sešel a sestry připravily program na rok 1961.

Za Sesterský Kroužek:

Ruth Petříčková, jednatekka.

Mnoho štěstí a Božího požehnání k nastávajícímu snáuku sestře ANN MARKOVÉ a bratru I. PEJSKAŘOVÍ přeje Jednota Československých Protestantů, občoslova Toronto.

Československé národní sdružení

v Kanadě, odbočka v Hamiltoně

Vás srdečně zve na svůj tradiční

"Maškarní ples"

pod názvem

CIRKUS HUMBERTO

který se pořádá v Ukrajinské Halle (Holly Ghouse Hall), na Gray Street (jeden blok východně od Sherman)

V sobotu 11. února 1961 v 8 hod. več.

K tanci bude vyhrávat více známá hudba pana Kenereie. Vstupné \$2.00. Jděla a pít bude dostatek. Tešíme se, že Vás všechny uvidíme v krásných maskách.

Výbor odbočky ČSNS v Hamiltoně.